

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان

دانشکده بهداشت

شماره ثبت: ۴۹

عنوان: تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر عملکرد تغذیه ای مرتبط با سرطان معده در زنان روستایی شهرستان تالش در سال ۱۳۹۶

استاد راهنما: دکتر پریسا کسمایی

استادید مشاور: دکتر ریبع الله فرمانبر - دکتر مریم شکیبا

نویسنده: انور شیلان

چکیده

مقدمه: سرطان معده یکی از علل شایع مرگ ناشی از سرطان در سراسر جهان و دومین علت شایع سرطان در ایران است. استان گیلان جزو استانهای با شیوع بالای سرطان معده می‌باشد. نظر به اهمیت تغییر رفتار به منظور ارتقای رفتارهای تغذیه ای پیشگیری کننده از سرطان معده، پژوهش حاضر در دو مرحله انجام گرفت. مرحله اول با هدف تعیین عوامل پیش‌بینی کننده رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده بر اساس الگوی اعتقاد بهداشتی و مرحله دوم با هدف تعیین تاثیر مداخله آموزشی بر اساس نتایج مرحله اول بر این رفتارها در زنان روستایی شهرستان تالش انجام شد.

مواد و روش‌ها: مرحله اول مطالعه توصیفی از نوع مقطعی بود که بر روی ۲۵۰ زن روستایی انجام شد. نمونه گیری به صورت تصادفی خوش ای چند مرحله ای انجام گرفت. مرحله دوم مطالعه از نوع کارآزمایی شاهد دار تصادفی بر روی ۱۲۰ نفر از زنان روستایی صورت گرفت. نمونه گیری به صورت چند مرحله‌ای انجام شد و زنان به صورت تصادفی در دو گروه مداخله و شاهد، هر گروه ۶۰ نفر قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای روا و پایا مشتمل بر چهار بخش، متغیرهای دموگرافیک، آگاهی، سازه‌های الگوی اعتقاد بهداشتی و رفتارهای تغذیه ای بود. برنامه آموزشی شامل ۴ جلسه ۱۰۰-۱۲۰ دقیقه‌ای برای هر گروه (۴ گروه ۱۵ نفری) براساس الگوی اعتقاد بهداشتی بود. داده‌ها در دو نوبت قبل و ۲ ماه بعد از مداخله آموزشی جمع‌آوری شد و به وسیله آزمون‌های آماری تی مستقل و زوجی، ویلکاکسون و کای اسکوئر با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۹ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین سنی زنان موردنطالعه $51 \pm 9/16$ بود و $34\% / ۳۹/۲$ از زنان و $34/۴\%$ از همسرانشان تا مقطع دبیرستان تحصیل کرده بودند. اختلاف معناداری بین دو گروه از لحاظ متغیرهای دموگرافیک مشاهده نگردید. با استفاده از رگرسیون خطی، قدرت پیشگویی کنندگی الگو 28% درصد بود و سازه‌های پیشگو، موانع درک شده، شدت درک شده و خودکارآمدی درک شده بودند که محور برنامه آموزشی قرار گرفتند. بین دو گروه مداخله و شاهد قبل از مداخله آموزشی، اختلاف معناداری از لحاظ آگاهی، سازه‌های الگو و رفتارهای تغذیه ای وجود نداشت، اما پس از اجرای مداخله آموزشی این متغیرها در گروه مداخله افزایش معناداری یافت.

نتیجه‌گیری: با توجه به قدرت پیشگویی کنندگی الگو و مداخله آموزشی موافقیت آمیز با محوریت سازه‌های پیشگو، برنامه ریزی و اجرای مداخلات آموزشی جهت ارتقای رفتارهای تغذیه ای مرتبط با سرطان معده در جمعیت حاضر پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: الگوی اعتقاد بهداشتی، سرطان معده، رفتارهای تغذیه ای، زنان روستایی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی دانلی سازمان کار

دانشکده بهداشت

فرم شماره ۱۸۵: صور تجلیسه دفاع

با تاییدات خداوند متعال جلسه دفاع از پایان نامه آقای امیری در رشته آموزش پرستی با عنوان تاثییر های خاص آنفلوکسین بر آنکتیکس ..... با شماره ثبت ۴۹ ..... با حضور استاد(ان) راهنمای، مشاور و هیات داوران در دانشکده ..... در تاریخ ۱۳۹۷/۰۶/۲۷ تشکیل گردید، در این جلسه پایان نامه با موقیت مورد دفاع قرار گرفت.

نامبره نمره ..... ۱۹۷ با امتیاز ..... ۶۵ دریافت نمود.

استاد(ان) راهنمای:

- ۱- دکتر پیغمبری محل امضای:
- ۲- ..... محل امضای:

استاد(ان) مشاور:

- ۱- دکتر سیدمیری محل امضای:
- ۲- دکتر ریمی محل امضای:
- ۳- ..... محل امضای:

هیات داوران:

- ۱- دکتر بهرامی محل امضای:
- ۲- دکتر بهرامی محل امضای:
- ۳- دکتر علی‌اکبری محل امضای:

نامه

دکتر شهیمان آذری حمیدیان

معاون پژوهش و فناوری دانشکده بهداشت

آذری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی گیلان

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد آموزش بهداشت

عنوان:

« تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی اعتقاد بهداشتی بر عملکرد تغذیه‌ای مرتبط با سرطان معده در زنان روستایی شهرستان تالش در سال ۱۳۹۶ »

استاد راهنما:

دکتر پریسا کسمایی

اساتید مشاور:

دکتر ریبع الله فرمانبر

دکتر مریم شکیبا

پژوهش و نگارش:

انور شیلان

سال تحصیلی: ۱۳۹۷

شماره ثبت: ۴۹